

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

TRGOVAČKI SUD
U ZAGREBU
PRIMLJENO

04-10-2019

postom neposredno
u primj. priloga
pristojba *XS*

Poslovni broj: 20 PŽ-61/2018-5

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sutkinja Kamelije Parać, predsjednice vijeća, Gorane Aralica Martinović, sutkinje izvjestiteljice i Maje Bilandžić, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja STEČAJNA MASA IZA MOTELI DRAGUN d.o.o. - u stečaju, OIB 84245147572, Zagreb, Zemljakova 13, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Primorac i Kalanj j.t.d., Zagreb, protiv 1. tuženika REPUBLIKA HRVATSKA, OIB 52634238587, kojeg zastupa Županijsko državno odvjetništvo u Karlovcu i 2. tuženika HRVATSKE AUTOCESTE d.o.o., OIB 57500462912, Zagreb, Širolina ulica 4, radi isplate iznosa od 10.259.601,11 kn, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu poslovni broj P-2195/2015 od 24. studenog 2017., u sjednici vijeća održanoj 18. rujna 2019.

presudio je

I. Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu poslovni broj P-2195/2015 od 24. studenog 2017.

II. Odbija se prvotuženikov zahtjev za naknadu troškova odgovora na žalbu u iznosu od 26.900,00 kn kao neosnovan.

Obrazloženje

Pobijanom odlukom u točki I. izreke prvostupanjske presude odbijen je tužiteljev zahtjev za isplatu iznosa od 10.259.601,11 kn sa zateznim kamatama od 5. lipnja 2012. do isplate. U točki II. izreke naloženo je tužitelju naknaditi prvotuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 378.100,00 kn. U točki III. izreke naloženo je tužitelju naknaditi drugotuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 380,00 kn.

Protiv presude tužitelj je podnio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže presudu preinačiti prihvaćanjem tužbenog zahtjeva, podredno,

ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovan postupak uz zahtjev za naknadu troškova žalbe u iznosu od 118.000,00 kn.

U odgovoru na žalbu prvotuženik pobija tužiteljeve žalbene navode te predlaže žalbu odbiti kao neosnovanu uz zahtjev za naknadu troška sastava odgovora na žalbu u iznosu od 26.900,00 kn.

Žalba nije osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu sukladno odredbama članka 365. stavka 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 i 70/19) u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. tog Zakona, kao i na pravilnu primjenu materijalnoga prava, žalbeni sud nalazi da je presuda pravilna i zakonita.

U postupku koji je prethodio pobijanoj presudi, ni u pobijanoj presudi nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje žalbeni sud pazi po službenoj dužnosti, pa ni ona na koju tužitelj ukazuje u žalbi.

Predmet spora je tužiteljev zahtjev za isplatu iznosa od 10.259.601,11 kn sa zateznim kamatama s osnove naknade za oduzetu nekretninu, zkč.br. 5081/1, motel i parkiralište, površine 16 780 m², upisane u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Slavonskom Brodu u zk.ul.br. 11041, k.o. Slavonski Brod.

Prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev pozivajući se na odredbu članka 255. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18), prihvativši drugotuženikov prigovor zastare s obrazloženjem da je predmetno riječ o nekretnini u sastavu javne ceste nad kojom je tužiteljev prednik izgubio mogućnost raspolaganja najkasnije stupanjem na snagu Zakona o javnim cestama („Narodne novine“ broj: 100/96, 76/98, 27/01, 114/01, 117/01 i 65/02) 6. prosinca 1996. čijom je odredbom članka 2. stavka 2. propisano da se na javnim cestama ne može stjecati pravo vlasništva niti druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi, pa budući da je tužba podnesena 30. rujna 2014. protekao je opći petogodišnji zastarni rok.

Suprotno tužiteljevim žalbenim navodima, na pravilno utvrđeno činjenično stanje sud je pravilno primijenio materijalno pravo zaključivši da je tužiteljev zahtjev u zastari.

Naime, iz rješenja Komisije za građevinsko zemljište Općine Slavonski Brod Klasa: 943-04/89-04/152, Urbroj: UP/I-2178-06-02/891 od 7. veljače 1989. i Klasa: 944-02/89-02/, Urbroj: UP-2178/06-02/89 od 1. lipnja 1989. proizlazi da je tužiteljevom predniku oduzeto pravo korištenja izgrađenog građevinskog zemljišta u društvenom vlasništvu zkč.br. 5081, površine 19 600 m², upisanog u zk.ul.br. 5122, k.o. Brod za potrebe izgradnje pratećih objekata uz autoput „Bratstvo-Jedinstvo“ (str. 107., 108. i 160. spisa).

Parcelacijskim elaboratom od 4. travnja 1988. zkč.br. 5081, površine 19 600 m², podijeljena je tako da je nastala nova zkč.br. 5081, površine 18 522 m², a dio stare zkč.br. 5081 u površini 1078 m² postao je dio nove zkč.br. 6211, k.o. Brod.

Parcelacijskim elaboratom od lipnja 1991. od dijela zkč.br. 5081, površine 18 522 m² nastala je nova zkč.br. 5081/1, površine 16 780 m² koja je danas upisana u zk.ul.br. 11041 k.o. Slavonski Brod. Navedeno proizlazi iz nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za geodeziju s priložima (str. 150. do 191. spisa) i zemljišno knjižnog izvatka Općinskog suda u Slavonskom Brodu za zk.ul.br. 11041, k.o. Slavonski Brod (str. 18. spisa).

Iz rješenja Komisije za građevinsko zemljište Općine Slavonski Brod Klasa: 943-04/89-04/152, Urbroj: UP/I-2178-06-02/891 od 7. veljače 1989. i Klasa: 944-02/89-02/, Urbroj: UP-2178/06-02/89 od 1. lipnja 1989. te Zapisnika Sekretarijata opće uprave od 1. kolovoza 1991. (str. 102. spisa) proizlazi da protivno odredbama članka 24., članka 34. stavka 1. i članka 35. stavka 1. Zakona o građevinskom zemljištu („Narodne novine“ broj: 54/80, 42/86, 41/88, 16/90, 53/90 i 44/92 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) u odnosu na zkč.br. 5081/1, motel i parkiralište, površine 16 780 m², k.o. Slavonski Brod nije proveden postupak depozicije niti je tužiteljevom predniku plaćena naknada za to oduzeto građevinsko zemljište.

Predmetna nekretnina uključena je u sastav spomenute autoceste prilikom njezine izgradnje tijekom 1980-ih i početkom 1990-ih godina, što proizlazi iz rješenja Komisije za građevinsko zemljište Općine Slavonski Brod Klasa: 944-02/89-02/, Urbroj: UP-2178/06-02/89 od 1. lipnja 1989. i Građevinske dozvole Klasa: UP/I-361-03/89-01/72, Urbroj: 531-06-89-02 od 21. lipnja 1989. i Građevinskog projekta autocesta „Bratstvo-Jedinstvo“ od svibnja 1989. (str. 132. do 146. spisa).

Na temelju presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6603/09-8 od 5. lipnja 2012. zkč.br. 5081/1, motel i parkiralište, površine 16780 m² je upisana u zk.ul.br. 11041, k.o. Slavonski Brod kao opće dobro - javna cesta pod upravljanjem drugotuženika (str. 6. do 10. i 17. do 19. spisa).

Iz navedenog slijedi da je predmetno riječ o tužiteljevom zahtjevu kao sljedniku ranijeg nositelja prava korištenja predmetne nekretnine da mu tuženici umjesto povrata stvari isplate naknadu za oduzetu stvar.

Pravo vlasnika glede naknade za oduzetu stvar ne može zastarjeti sve dok vlasnik može zahtijevati njezin povrat. Dakle, sve dok tužitelj može tražiti vraćanje predmetne nekretnine, njegova tražbina nije dospjela. Tek kada više ne može zahtijevati povrat nekretnine dopijeva njegov zahtjev za naknadu. Taj zahtjev za isplatu naknade za zemljište koje je oduzeto bez zakonom predviđenog postupka zastarijeva u općem zastarnom roku (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u presudama poslovni broj: Rev-1973/14-3 od 12. travnja 2016., Rev-x 311/17-2 od 7. lipnja 2017., Rev-x 808/12-4 od 4. travnja 2018. i Rev-3158/16-2 od 24. listopada 2018.)

Iz navedenog slijedi, da bi tužitelj mogao zahtijevati naknadu za oduzeto mu zemljište izvan zakonom predviđenog postupka, bilo potrebno utvrditi je li takva tražbina za tužitelja dospjela, a potom i je li tražbina zastarjela s obzirom na vrijeme kada je tužitelj podnio tužbu za njezinu isplatu.

U konkretnom slučaju zastarni rok počeo je teći upravo kada tužitelj više nije mogao zahtijevati povrat nekretnine, kada su na zemljištu izgrađeni preteći uslužni objekti za potrebe

spomenute autoceste tijekom 1980-ih i početkom 1999-ih godina, odnosno, najkasnije stupanjem na snagu odredbe članka 2. stavka 2. Zakona o javnim cestama 6. prosinca 1996. kada je nekretnina stavljena izvan pravnog prometa.

Stoga, bez obzira na to je li zahtjev tužitelja dospio kada je u primjeni bio Zakon o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99), koji je u odredbi članka 371. propisivao opći zastarni rok od pet godina, odnosno, prema odredbi članka 225. Zakona o obveznim odnosima/05, polazeći od činjenice o vremenu kada je autocesta sagrađena, odnosno, kada je stupio na snagu Zakon o javnim cestama, a s obzirom na to da je tužba u predmetnoj pravnoj stvari podnesena 30. rujna 2014., za zaključiti je da je tužiteljev zahtjev u svakom slučaju zastario prije podnošenja tužbe, slijedom čega je on pravilno odbijen kao neosnovan.

Imajući u vidu prethodno izneseno činjenično stanje, neprihvatljiv je tužiteljev navod koji ponavlja u žalbi da mu zastarni rok nije počeo teći, jer je još uvijek u posjedu nekretnine, budući da suprotno odredbi članka 219. stavka 1. Zakona o parničnom postupku na tu okolnost nije imao dokaznih prijedloga.

Zbog navedenih razloga, ni tužiteljevo žalbeno osporavanje prvostupajnske presude tvrdnjom da je na nekretnini izgrađen ugostiteljski objekt Marsonia još 1965. godine, nije od utjecaja na odluku o predmetnoj pravnoj stvari.

Neosnovano se tužitelj u žalbi poziva na odredbe članka 48. Zakona o izvlaštenju („Narodne novine“ broj: 9/94, 35/94, 112/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 114/01, 79/06, 45/11 i 34/12), jer nema mjesta određivanju naknade za oduzeto zemljište primjenom tog Zakona ako nije bio vođen postupak eksproprijacije, odnosno, deposedacije zemljišta, što je predmetno slučaj.

Konačno, suprotno tužiteljevim žalbenim navodima, u konkretnom slučaju nisu primjenjive ni odredbe članaka 161. - 168. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 137/99, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14), jer se te odredbe odnose na zaštitu prava vlasništva, a tužiteljevo pravo vlasništva predmetne nekretnine prestalo je 6. prosinca 1996. stupanjem na snagu Zakona o javnim cestama.

Žalbom nije određeno osporena odluka o troškovima parničnog postupka sadržana u točkama II. i III. izreke prvostupajnske presude, te žalbeni sud ocjenjuje da je o trošku odlučeno pravilnom primjenom odredbe članka 154. stavka 1. i članka 155. stavka 1. Zakona o parničnom postupku, pa je i ta odluka pravilna i zakonita.

Slijedom navedenog, na temelju odredaba članka 368. Zakona o parničnom postupku, presuđeno je kao u točki I. izreke drugostupajnske presude.

Odbijanjem tužiteljeve žalbe kao neosnovane, odbijen je i njegov zahtjev za naknadu troškova žalbe u iznosu od 118.000,00 kn.

Odluku u točki II. izreke drugostupajnske presude o odbijanju prvotuženikovog zahtjeva za naknadu troškova odgovora na žalbu u iznosu od 26.900,00 kn, žalbeni je sud

donio na temelju odredbe članka 166. stavka 1. Zakona o parničnom postupku, ne našavši da se radi o radnji potrebnoj za tijek drugostupanjskog postupka i donošenje odluke žalbenog suda.

Zagreb, 18. rujna 2019.

Predsjednica vijeća
Kamelija Parać, v.r.

Za točnost opravka – ovlašteni službenik
Brankica Curman

U. B. B. V. 19. 10. 2019.